

Kaynak

BALIKESİR

HALKEVİ

İÇİNDEKİLER

409 — Matbuata Gün Doğarken	416 — Fihrist İbni Nedim
410 — Ağlar (Şiir)	417 — Koca Tepenin Beş athısı
(Ulusal Roman)
412 — Reşit Bey Hastanesi	419 — Ata Sözleri
414 — Halk türküleri ve oyun
havalarında konular oyun
ve türkü havalarının bölümleri	421 — Deli Kartal (Hikâye)
	423 — Yağcılar ve Savaştepe
Manileri

5 İNCİ YIL SAYI: 65

19 HAZİRAN 938

AĞLAR

Balıkesirin kıymetli şairlerinden merhum Muharrem Hasbi Helvacı oğlunun bütün eş'arını toplayarak bir araya getirmiş olan K. Kâni Akpınarlı «Muharrem Hasbi» isimli bir kitap hazırlamıştır. Derdesti tab olan bu kitaptan merhumun çok güzel bir gazelini okuyucularımıza sunuyoruz.

Gönül bu hesti i gam mayeden bîzârdır ağlar
Gözüm encüm şümar-ı leyle- i ekdârdır ağlar
Nasıl tefsir eder mazmun-u raz-ı matlabı hame
Oda mest-i sürud-ı kalb-i nâşikârdır ağlar
Olanlar neşeyab-ı zevk-ı hikmet bezm-i hestiden
Garib-i bineva, hasretkeş-i dildârdır ağlar
Nasıl ifham-ü istifham olunsun mani-i hikmet
Kimi kûmkerde-i hayret, kimi heşyârdır ağlar
Nukuş-u masivaki cilveker mirat-ı hilkattan
Yazılmış nusha-i tekvine hep eşârdır ağlar
Ucularki akar ufk-u zevale nalekârâne
Ül ü-lebsar için ateşzen-i efkârdır ağlar
Nigâh hikmete keşf-i gumuz-u marifet eyler
O sakit zerrelerkî ahkâr ül- âsârdır ağlar
Lisan hikmet olmuş pişkâh-ı çeşm-i ibrette
Zemin-ü asuman ki calib i enzardır ağlar
Egerçihandever reng i cemenden gülşen i imkân
Hazana muntazır ezharı lerzişdardır ağlar
O kim sermest-i sahbayi hakikat cam-i vahdetten
Gözünde serteser bu masiva ağıyârdır ağlar
Olanlar badiye peymayı hükm ü talî-i nâsaz
Diyarında yine mehcür-ı yâr-u dardır ağlar
Gelirmi her dile ezvak-ı nafercamdan şadi
Cihanda her gönül kim vakıf ı esrârdır ağlar
Sadayı kâinat bir ağlayısdır ehl-i idrâke
Cihan zahm-i fenadan daima bimârdır ağlar.
Nedendir zağlar şadi güzar-ı gülşen i ikbâl
Hezaran zahminâk-i har-ı istihkardır ağlar
Kalanlar hâksarane hadidî na bekâmide
Hayatı bahtına bahtı hayata bârdır ağlar
Siyehkâri-i baht-ı bi vefadan çeşm-i hab-ı abit
Gam târik-i ferda ile naçardır ağlar
Ümit varane gerçi sarf-ı nakd-i iştiyak ettim
Henüz nahl-i emel mahrum-ı berk-ü bârdır ağlar

Kalem eylersede izhar-ı şevk-ı nağme perdazı
Gönül zehrabe i alâmile ser şârdır ağlar
Olurmu neşve-i yekrenği-i ahval ile handân
O dil ki ukdedar-ı kayd-ı istibsârdır ağlar
Talebkâr-ı leylayi emelle her dili bîdâr
Hemişe rehniverd-i menzil-i didârdır ağlar
Cihan! ey şure raz-i bi vefa ey ızırâb abâd
Niçin mürğ-ı baharın harder menkardır ağlar
Nasıl arâm eder serder havayı aşk olan diller
O bağın bülbülü dücar-ı derd-i hârdır ağlar
O dil kim bir mizac-ı âteşinden âteş almıştır
Yanar her ruz-u şeb pervane-i devvârdır ağlar
Gül ağlar, sümbül ağlar bülbül-ü şuride hal ağlar
Cihanda her gönül bir kâr elinden zârdır ağlar
Şeb-i yeldayi gamda dide- i dilhasta-i hicran
Havayı kâmil ü dildar ile bîdârdır ağlar
Demişdim kırma kalb-i bigûnahı inkisar-ı aleme
Omest-i bade-i nahvetki dil azârdır ağlar
Bu bir kanun-u hikmetdir ki cari itrad üzre
Cihanda akibet ol kimse ki gaddardır ağlar
O şuhu gördüm sayd dam-ı intikam olmuş
Zeval hüsnüne mahzun u efsûsk rdır ağlar
Çırag-ı hüsnü sönmüş kalmamış pervane-i aşkı
Kırılmış camı bezm-i ihtisamı târdır ağlar
Hazane uğramış bağ-ı izarı har-ı zar olmuş
O zülf-ü anberin ki ziver-i ruhsârdır ağlar
Furug-u mah-i didarile pertev zar olan yerler
Şebi hicrân gibi zulmetres-i ebsârdır ağlar
Olurken bir zaman garetzen-i sermaye-i arâm
O gözler şimdi nem alûd-ı istiğfardır ağlar
Bu gün ser germi-i ikbâl ile handan olan mağrur
Yarın eşküste-i bal-i darbe-i idyârdır ağlar
Okunsun badema bezm- ü vefada yadiğâr olsun
Bu bir manzume-i feryad-ı manîdârdır ağlar
Varub bezm-i cenab ı dilbere ey ateşin feryad
Deki (HASBİ) esir-i baht-ı nahemvârdır ağlar

Muharrem Hasbi HELVACIOĞLU

Reşit Bey Hastanesi

Abdi AĞABEYOĞLU

Dört seneden beri hürmetile müftehir bulduğum sevimli Balıkesirin güzel hastanesi hakkında bir bir üstüne neşrine tevessül şerefine mazharıyetinden dolayı zatı alinizi o müesseseyi idare edenlerin en bahtıyarı görür ve tebrik ederim. Yine dört sene zarfında türlü resmi mercilerden başlıca hiç bir yabancı idarenin yardımına arzı iftihar edemediği ve Türk evlâdından başka hiçbir yabancı unsurun içinde yatmadığı o mukades yurdun ilk baş tabip ve operatörü sıfatile şahsın içinde bir kadirşinaslık payı ayırdığınızdan dolayı ayrıca minnet ve şükranlarını arz ederim. Hastanenin yolsuzluk ile boğuşarak idaresinde faaliyet ve mevcudiyetinin mutlaka idaresi mecburiyetinde o vakit dahiliye mütehasısı bulunan doktor Ekrem Tok ile beraber anudane sebat ve mesaimizin teferruatile tafsilatına burada lüzüm yoktur. Ancak bu husustaki biricik gayemiz mevcut malzemenin düşman eline geçmesi korkusu ile faaliyetimizin behemhal idame ettirilmesi idi. Binaaleyh o gayeyi idrak edinceye kadar müessesenin geçirmiş olduğu safahatı şumuhtasar ifade ile mevcut malumatınıza ilâve ederim.

13 - Temmuz - 1315 - 1919 tarihine değin Balıkesir merkezinde mülki idareye ait resmi bir hastane yok idi. Her ne kadar hususi idarenin himmetile malûm bina inşa edilmiş ve umum levazımatı tedarik olunarak açılması kuvvej karibeye getirilmiş iken askeri hastanesine yer bulunamaması hasebile bina muvakkaten işgal edilmiştir.

Fakat bu hastanenin binayı terk ederken (Beşinci menzıl müfettişliği)(23) karyola ile bir kaç kırık sandalyeden başka

beraber götürmüş idi. Hastane bir müddet mütebaki bilecümle eşya ve levazımatını boş kaldıktan sonra Manisadan gelen bir seyyar hastane tarafından tekrar işgal edilmiştir. Bu hastane hali faaliyette iken o vakit mutasarrıf bulunan bay Hilminin himmetile 1335 - senesinde bütçesi ne tahsisat vaz olunarak açılması katıyet kesbetmiştir.

[1] 13 temmuz 1019 tarihinde vazifeye başladığım zaman askeri seyyar heyet bina içinde faaliyette idi. Bizler için en mühim müşkil bu idi. Her şeyden önce bu heyeti münasip bir binaya naklettirmek lâzımdı. Memurin ve müstahdimin işe başlatılmalı idi ve yine [23] karyolasından ancak [18] adedi sağlam idi. Başka hiç bir şeyi olmayan müessesede «Laboratuvar, eczahane, ameliyathane, pansumanhane, Mutbah ve çamaşırhane» tesisile iktiza eden alâti edevat, ecza ve malzemeleri tedarik edilmeli idi. Bu tesisat yapılırken umum hastahane ihtiyaçlarının bilhassa hasta kabul ve iâşe keyfiyetlerinin de temini elzemdi. Vaktaki 27

[1] — Bay Sabri Gündüz burada yanılıyorlar. Zira mutasarrıf bay Hilmi 335 nisanında Balıkesire atanarak geliyor. Halbuki umumi meclis kânunu sani 335 de toplantısını yapmış, vilâyet bütçesinde tanzim ederek hastane içinde [Müdür ve operatör, dahiliye tabibi, Firengi tabibi, eczacı vesair memurlarla iâşe, tenvir, teshin ve melbusat masrafları kabul etmiş bulunuyordu. Meclisin toplandığı zaman mutasarrıf Bay Hacı Muhittin dir. Şu halde hastahane için tahsisat Hilminin değil onun zamanından kabul edilmiştir. meclisin toplanışı biittikten aylarca sonra gelen mutasarrıf Hilmi ancak Hacı zamanında konulmuş tahisatla hastaneyi açmağa teşebbüs ederek sıhhat müdüriyeti umumiyesinden hastaneye bir heyeti sıhhiyye istiyor.

temmuz - 1335 - 1919 tarihinde resmen-küşat edildi. Hepsinden önce askeri heyetin başka bir binaya naklettirilmesi için uğraştık. Bu yolda sarf olunan üzücü mesailerimiz semere vermediginden bilmecburiye binanın nısfı onlara terk olunmak suretile (50) [2] yataklı bir mülkiye hastanesinin faaliyete geçirilmesine muvaffakiyet hasıl olabilmisti.

Binayı adı tarihine geçen mutasarrıf Reşit yaptırdığı için teberrüken [Reşit bey hastanesi] deniliyordu. Hatta bizde bu unvanı bir seneden fazla taşıdıktan sonra [Memleket hastanesi] ne çevirmistik [3] Memurin işi kadroda olduğu veçhile hal olundu. İhtiyaçların tedarikine gelince daha işin başlangıcında hususi idare mali müzayeka içinde idi. Her şey güçlkle kısmen para ve kısmende borç ile tedarik ediliyordu. Biz önce pek basit ve yoksul halimizi düşünmiyerek askeri hastanesinin nakli hususunda ayak direrken bizlere kıymettar yardımları bulunan her şeylerimizi adeta kendi malımız gibi serbestçe kullandıran o heyete müteşekkik kaldıklarına minnettar oluyorduk. Öz tahsisatımızla tedarik edebildiğimiz malzeme gayet basit ehemmiyetsiz ve kıymeti olmayan eşyaya münhasır gibi idi. Hususi

[2] Açılışında otuz yataklı idi. Firengili hastaların fazlalığından dolayı baş tabibliğin müracaatı üzerine encümen altmış yatağa karar veriyor buda 24-ağustos- 33 sonlarına dogrudur.

(3) Hastanenin ilk yazılan müzekkerelerin de merkez hastanesi deniliyor. 9 - 11 - 335 den itibaren Reşit bey hastanesi başlıklı kâğıtlarının kullanılmasına başlanılıyor. Yunan işgalinde 3 - 10 - 336 tarihinde hastanenin adı memleket hastanesine çevrildiğini görüyoruz. Hatırımızda kaldığına göre Balıkesir hürriyet ve itilâfçılarından Girtililerden Mustafa Reşit paşanın oğlu belediye reisi Muhittinin teşebbüşü üzerine Reşit beyin adı kaldırılıyor ve halen böyle devam ediyor. Bu haksızlığın derhal düzeltilmesini ve banisinin adı ile anılmasını kadirşinas umumî meclisimizden bakleriz.

idarenin verdiği para müessesenin tekâmülü için idaresi için bile yetmez olduğundan ihtiyaç bizi hariçten varidat menbaları aramağa sevk etmiş idi. Meselâ kuvayı milliye merkez heyetile muhacirin müdüriyetine müracaat neticesi tedavi edilen Millî asker ve muhacirin hastalığının iâşe ve edviye bedellerinin hoşnut ile alınabiliyor. alınan para hususi idare veznesine yatırıldıktan sonra tekrar alınıp mahalline sarf olunuyordu. Bununla beraber ara sıra menfaata seyyar sinema göstermek suretilede hususi idare menfaatlendiriliyordu. [4] Nitekim hasılatile sultani mektebinden [50] adet karyola bile mubayaa edilmiştir. [5] o sırada [Sıhhat Umum Müdürlüğü] nden bir miktar sıhhi malzeme alelusul bir sandık alâti cerahiye ve ameliyat masasının vürudu, ihtiyaçlarımızı nisbeten azaltmıştır.

Ecza meselesi böyle olmayup tesisi olarak vazi edilen [500] lira alınmadığından talebeler hariç bir eczane de [6] yaptırılmakta idi bilâhare bu çirkin usul kaldırılarak bir eczane tesisine elvermiştir.

Yukarıda arz olunan millî ve resmî müesselerin muavetleri ile bir sene zarfında [900] zü mütecaviz hasta tedavi edilmiş ve [70] kadar da mütelif ameliyatlar yapılmıştır. Yine o varidat sayesinde müessenin borçları tedricen ödenerek 1336 - 1920 temmuzundan itibaren bütün iâşe muamelâtı peşin mubayaat suretile icra olunmuştur.

Hastanenin bir seneden beri yaşamasına iş çıkarmasına rağmen malzeme yoksulluğu ve nihayet hususi idarenin

[4] Yunan işgali zamanında büyük bir piyanko tertip edildiğini ve üç bin lira hasılat yapıldığını biliyoruz.

[5] 18-10-335 tarihinde bu paralarla 120 liraya bir çift at ve 150 liraya bir fayton dahi alınmıştır.

[6] Avni İsmail « Sağlık Eczanesi » dir.

Halk türküleri ve oyun havalarında konular Oyun ve türkü havalarının bölümleri

Mustafa SALMAN

Halk türküleri ve oyun havalarını bölümlere ayırmadan önce, bunların nelerde ve hangi maksatlarla çalınıp oynandıklarını gözden geçirelim!

Dünyanın en zengin ve en engin folklorunu yaratan halkımız, bunları hayat dediğimiz uzun ve yorucu yolculuğun en iyi yerlerinde kullanarak yorgunluğunu, ya bir türkünün gönlünü birden bire kaplıyan sihirli nağmeleri arasında, yahut bir oyunun kıvrak figürleri içinde çıkarmıştır.

Güneş gökten kızıl lâvlar dökerken gene köylü kızları ekin tarlalarında ağızlarındaki türkülerin temposuna orağını uydurur, akşamı nasıl ettiğinin farkına varmaz. Bazen da tarladan tarlaya beyit atılır. «Beyit atmak: Bir tarladaki ekincilerin, (Ekin kesicilerin) diğer tarladaki ekincilerle mânilerle konuşmalarına denir.»

Yabandan gelen bir kadın bir bildik evine konuk olur. Köyde bu çoktan duyulmuştur. Akşam gelinler, kızlar hep konunun yanına toplanırlar. Hoş geldinden sonra bakırlar çalınır. Türküler söylenir. Önce köylüler oynarlar, sonra da konuyu oynatırlar.

Köyde eğlenmek için bayram ve düğün beklenilmez. Kadınlar, ay ışığında bir avluya, karanlık gecelerde bir evde toplanırlar. Tatlı şakalar yapılır. Konuşulur. Arkasından bakır, türkü, kaşık sesleri yükselir. «Bakır: Dümbek, tef olmiyan köylerde dümbek tef yerine çalınan su bakırına denir.»

Efelerde köyün alanına oturma[*] kurar.

[*] Oturmada: Köyün alanına, yahut bir eve toplanarak köylülerin beraberce yaptıkları ey-lencelere denir.

lar. Ortaya, çam yarmaları ve odunlarla kocaman bir ocak (ateş) yakılır. Ağzına türkü yakışan dümbeği ve sazı eline alır. Beş on ağızdan yükselen sesler köyü uykudan uyandırır. Kadınlar, kızlar pencerelere ve dam başlarına üşüşürler. Kızlara beyit atılır. Uzun havalar zevkle dinlenir. Sonra oyun havaları vurulur. Efeler sıra ile oynarlar. Bu ey-lenceler sık sık tekrarlanır.

Burada türkü ve oyunların nerelerde oynanıp söylenildiklerini yazmağa imkân yoktur. Yalnız bu birkaç misali, türkülerin söylenildikleri yerlerle, konuları arasındaki münasebeti canlandırmağa için yazdım.

Elimize «Naynininam oyun türküsü» nü alalım. (Bu türkü öz ses ve zevk kaynaklarımız - dadır.) Belli bir konu altında yazılmış sözleri «güfteleri» yoktur. Yalnız söylenildiği yere ve söyliyenerin isteklerine göre türkünün konusu değişir. Bazen söylerken hiç konu aranmaz. Gelişi güzel maniler uydurularak söylenir.

Oturmelerde oynarken oynayanın hayatıyla ilgili mâniler de oyun havasına uydurulur. Meselâ: Kocası askere giden taze bir gelin oynarken, ayrılıktan, kavuşmaktan bahseden beyitler seçilerek söylenir. Nişanlı bir kız oynarken de, sevgiden, aşktan, evlilik hayatının saadetlerinden ve güldürücü taraflarından bahseden mâniler söylenir. Bestesi aynı oyun havasıdır.

«Katil Zeynep Türküsü» nde konu bellidir. «Bu türküde yukarıda ismi geçen kitaptadır.» Mâniler arasında sağlam bir mâna bağlılığı vardır ve hadiseyi tamamiyle canlandırır.

Bazen bir türkü havası yüzlerce konu

altında yazılan mânilerin havası «Bestesi» vazifesini görür. Hangisi gençlik üzerinde kuvvetli bir iz bırakırsa o, nesilden nesileatlar, hiç unutulmaz. Diğerleri yavaş yavaş kaybolur giderler.

Çeşitli ve güzel bir tabiat bağrından çıkan halkımız, okadar çok çeşitli ve güzel bir müzik yaratmıştır.

Konya ovasına gidelim! Türküler o ova kadar uzun ve o ova kadar içinde kıymetler taşır.

Lâz havaları da oradaki tabiat kadar oynak ve canlıdır. İlimizin türküleride görüldüğü gibi tabiatı kadar güzel ve çeşnildir.

Halk müziğimizin değeri çok büyüktür. Onlar aynı ses cümlelerinden örülerek meydana gelen basit türküler değil, çeşitli seslerle süslenmiş başlı başına bir şaheser olan zevkine doyum olmaz kıymetli melodilerdir. Beste ile mâniler ve hareketler arasında manâyi tamamlıyan kuvvetli unsurlar vardır.

Mânilerin dil bakımından ve halk dediğimiz içtimai kütleyi içinde hulâsa etmesinden ötürü kıymeti inkâr edilmez. Bence asıl değer, yeni doğacak ideal Türk Müziği için temel taşı ödevini görecek

türkülerin derinliklerindedir.

Halkımız türkülerin bestelerine «Hava» güftelerine de «Beyit» der. Havalar ikiye ayrılır:

1 — Oturma havaları,

2 — Oyun havaları.

1 — Oturma havaları, oturama yerlerinde söylenen oynasız türkülerdir.

Bu türküler sessizce dinlenir.

2 — Oyun havaları:

Bunların bazılarının beyitleri vardır, bazılarının yoktur. Bu,

A — Kadın oyun havaları,

B — Erkek oyun havaları diye de ikiye ayrılır.

Kadın oyun havaları çok kıvrak ve canlıdır. Ağır oyunları nadir oynarlar. Kadın oyunlarını erkekler de oynarlar; ekseriyetle kadınları gülünç bir şekilde taklit etmek için oynanır.

Erkek oyunları:

A — Ağır oyunlar,

B — Kıvrak oyunlar diye de ikiye ayrılır. Kıvrak oyunlar kadın oyunlarının tempolarına benzer oyunlardır. Ağır oyunlar da zeybek oyunlarıdır. Zeybek oyunları oyunun çift, yahut tek oynanışına göre isimler alırlar.

Fihrist İbni Nedim

Yazan: TAHİR HARİMİ BALCIOĞLU

— II —

Eski İran yazılarını tafsîl ederken ilk farsça yazı yazarın «Beturasile» olduğunu ilâve ediyor. (1)

Abrani yazıları hakkında malûmat verirken bunun mucidinin «Abir bin Salih» olduğunu söylüyor. Bundan itibaren akvamı muhtelif yazılarını sıralıyor. Ve birer nûmuneler veriyor. Yunan, Çin, pehlevî mecuselerle, «Zerdüşt» lerin dini kitaplarını hangi yazılarla yazdıklarını anlatmakla «Türk» lerin yazılarını izah ediyor. Ve sağ ve sol tarafı hangi milletlerin yazıya başladıklarını kaydediyor. Sonra yazıların nelere yazıldığını seylüyor, bakıra taş, Mısırlilerin papürüse, Romalıların ipekli kumaşlara Mısırlilerin ve yine Romalıların vahşi eşek derilerine Acemlerin öküz ve manda derileriyle Arapların deve kemiklerine, Çinlilerin kendilerine mahsus bir nevi kâğıtta yazdıklarını anlatıyor. Hintlilerinde taşlara ve ipek kumaşlara

[1] İran edebiyatı tarihi: Bravn ile «Darmes-tener»in İran tarihine «Sermedanı sühane» bakınız.

yazdıklarını haber veriyor. Emevîler ve Abbasiler devrinde ise Horasanlıların icat ettikleri kâğıda yazıların yazılmağa başladığını söylüyor. Ve aynı zamanda bu kâğıtların cinslerinin «Sâlemanî nuhi misri, caferî, tarihi» olarak kaydediyor.

Bağdat kâğıtçıları en mahir ustaları adıyla anılan bu cinslerin en iyilerin Horasanlı Türkler yapıyorlardı. Vaktile Orta Asyadan hicret eden bu muhacirler Bağdada geldikleri zaman Çinlilerle vuku bulan münasebetlerinden bu kâğıt imalin öğrenmişlerdi. Bir fikri maişet ve ticaret ile Bağdada akın eden Türkler, ya askerlik yahutta «ilim» yahutta «sanat» a intiap ediyorlardı. Kölelikle hükümdarsa raylarına dahil olanlar arasında «ilim» askerliğe intisap edenlerde ise kumandanlık ve en büyük rütbeye irtika, sanatkârlığa girenlerin ise büyük bir ehliyet yarattıkları görülüyordu.

«İbni Nedim» «Memun» zamanında bu kâğıtlardan başka şeylere yazı yazılması şiddetle yasak olduğunu kaydediyor.

Koca Tepenin Beş Atlısı...

(Ulusal Roman)

Yazan : Hüsametdin İŞİN

— 2 —

Üç baş köy odasının karanlık bir köşesinde oturarak bir şeyler konuşuyorlardı. Sesleri titrek, gözleri yaşlıydı. Kapının vuruluşu bu üç başı bir birinden ayırdı. muhtarın kalın sesi odada inledi.

Korkudan titriyen Gülsüm birbirile boğazlaşan bu adamları görüyor. Var kuvvete, bağırarak, çağırmak için çapa-lıyordu.

Ne yapsa, ne itsede bu iki güçlüğü bir birinden ayırabilse.. Bu kuvveti kendinde bulabilseydi şüphesiz yapacaktı, alt tarafı bir kadındı, ne yapabiliirdi...

Hem onu buralara kadar getiren Ali değilmidi? Bu sabah pınalardan su almağa çıkarken Alinin zorba kolları arasında bağçeciğe sürükletmiyormiydi? Ne zorluklarla buralara kadar getirilmişti. Eğer Veli önlerine çıkmaseydi kim bilir şimdi derenin içinde ağlaya, ağlaya itilüp kakıla bu sevmediği adamın önünde yürüyüp duracaktı.

Velinin birden bire önlerine çıkışı umulur şeylerden değildi.. Veli ile pınar başında geçen o geceyi birden bire andı. Ali gibi Velide ona göz koymamışmıydı. anlar gibi oldu, Velinin Aliye, saldırışı kıskançlıktan ileri geliyordu. Gülsüm şimdi ne yapacaktı? Birbirile çarpışan bu iki azgın aşığın biri işini kanla bitirdikten sonra muhakkakki Gülsüme sataşacaktı. Bu belli bir şeydi, buradan kaçmak istiyordu. Fakat nasıl edipte kaçacaktı. Bu dağlık düşüncelerle çarpışan, Gülsümün gözleri, yerde birbirinin boğazına sarılan Veli ile Aliye çarpıştı, bu çarpış onu çok sarstı.

Ali yerde sırt üstü yatıyor, Velinin üzerine apanarak parmaklarıyla boğazını sıkıyor. Bu boğuşma bu didişme ne heyecanlı ve nede korkunçtu.

Gözleri yuvalarından fırlıyan Ali, sağ elini Velinin saçlarına saldırdı. Parmakları arasına sıkıştırdığı bir kaç tutam saç yerinden söküp atmak için çekmiye başladı. Bu çekiş Veliyi korkuttu. Diz kapakları Alinin göğsüne ağır bir yük gibi inen Velinin parmakları Alinin boğazında gevşedi. Oradan ayrılan sağ eli iradesiz bir saldırıyla beline indirdi. Ucu sivri bir bıçak kınından sıyrıldı. Boğazı gevşiyen ve nefeslenen Ali, çevik bir kavrayışla Velinin bıçaklı elini tuttu. O sırada bir tabanca patladı. Acı bir inleme duyuldu. Veli ayağa sıçradı. Ali sol tarafa kaydı. Gözlerini açıp kapayan Alinin sol elinde bir tabanca vardı. Mintanının sol tarafı kızarmıştı. Oradan yere koyu bir kan sızıyordu.

Cesedi orada bıraktılar. Yıkık değirmenin yolunu tuttular..

Veli elinde mendil yüzünün tırnak sıyrıntılarıyla kanlaşan berelerini siliyor. Gülsüm, birisile kapılmış gibi onu takip ediyor. Gözleri yere inik, ne ardına, ne önüne öylece yürüyordu. Beygirin yanına vardılar. Baygınlaşan gülsümü, kucağına alan Veli, atını köye doğru tiz adımlarla sürüyor. Ve vücudundaki yaralar, bereler

sızım, sızım sızıyor, Soluklarını kısıyor-
du. Veli tıpkı bir canavarla kucaklaşmış
gibi idi.. Sessiz, nefessiz ilerlediler..

Köyün kapısında Gülsümü beygirden
yere indirerek Veli:

— Haydi Gülsüm, buradan evine git.
Ben buradan gidiyorum. Bu gün mutlaka
şehire gitmem lazım. Beni gördüğünü,
Aliyle dövüştüğümü kimseye dime, emi..

Veli beygiri mahmuzladı. Beygir ala-
bildiğine ceplere doğru inen yola girdi.

Arkasından Gülsüm kendisinin bile
anlayamadığı bir istekle Veli, Kezbanla-
rın büyük çiti dönünceye kadar züzdü.
sonra, bitkin, yorgun, bir yürüyüşle köye
girdi.

Gülsümü köyde büyük çınarın altında
karşılaman köyün muhtarı Cemil oldu. Ya-
lın ayak, başı kabak urbaları yırtık Gül-
süm, muhtarı yerinde mihlanmış gibi du-
raklandı.

Bir baba gibi Gülsüme sokulan Cemil,
buram, buram terliyenn Gülsümü küçücük
ellerini avuşlarına aldı. Gözlerini Gülsüme
sarılan yüzüne dikerek içinden gelen
temiz bir soruyla:

— Nen var Gülsüm?. Nereden böyle?
dedi.

Muhtarın bu sözleri Gülsümü çöştürdü.
Neredeyse hıçkırığa dönen göz yaşları
onu boğacaktı. Etraftan gelen bir kaç
köylünün yardımıyla Gülsümü evine gö-
türdüler, başına üşüşen köylüler. Ali ile,
olan dövüşlerini, Alinin ölümüyle kapanan
facıyı Gülsümün ağzından dinlediler.. Na-
rin yapılı Gülsümün, bu ip ince, iri vücutla
karşılığı asıl bayağı bir yiğidin bile ko-
lunu, bacağını kıvrımayacağı Aliyle çar-
pışması olur işlerden değildi..

Tuhaf bütün köylüler buna inandılar...

Olan, biten işi başından, sonuna kadar
soğuk kanlılıkla dinleyen muhtar başını
önüne eydi. Kaşlarını çata, çata sivri sa-
kalını sıvazlıya, sıvazlıya ayağa kalktı.

odanın kapısından çıkarken bütün köylüler
ardından yürüyorlardı.

Anasile, babasının boynuna sarılan
Gülsüm ağlayıp duruyordu. Onun gözle-
rinde şimdi bir parlaklık vardı. Bu parlak-
lık bu sönmez ışık sanki hırslarını yenemi-
yen adamların gözlerindeki aleve pek ben-
ziyordu.

İşe el koyan adamlar koşuştular.. Ba-
sarılmak istenen her şeyi yaptılar. Birçok
sorgularla, araştırmalarla varmak istedik-
leri sonuca vardılar. Yazılan, çizilen be-
yaz kağıtlar üzerinde görünen şey, Alinin
kendi kurşunile, ölüşü oldu.

Kış bitmiş, yaz gelmişti. İlkbaharın
kokulu günlerinden bir gündü. Tarlada ça-
lışan Gülsüm, Veliyi başı açık, saçları da-
ğınık, elindeki kamçının ucunu ayağında-
ki çizmeleri vura, vura tarlanın önünden
geçerken gördü. Veli düşünceli, düşünceli
yürüyordu.

Anası, Ayşe kadının yanından ayrılan
Gülsüm, sıçraya, sıçraya badem ağacının
dibine indi, sesini Veliye ulaştırmak için
elini ağzına götürerek bağırırdı..

— Veli ağabey!.. Veli ağabey!..

Veli döndü, ağaçların arasına bakındı.
Gülsümü gördü. Gülsümser gibi oldu. Bi-
raz sonra Veli ile Gülsüm yan, yana Ayşe
kadına doğru yürüyorlardı.

Veli yine her zamanki gibi dalgındı.
Gülsümü o, unutamıyacağı günden beri
Veliye karşı gönlünde, diliyle söyleyemi-
ceği bir sevgi vardı. Bu kara, kuru su-
ratlı Veli, onun yanında gün geçtikçe bü-
yüyor, büyüdükçe güzelleşiyor. Güzelleş-
tikçe Gülsümü bütün varlığını çerçevesi
içine alıyordu. Veli onun için ne iyi, ne
temiz, bir adamdı.

Neden?.. Kendisine pınar başında o ge-
ce söz atan Veliyi hırpalamıştı. Bunu dü-
şünen Gülsüm çirkin oluşuna göre insana,

Ata Sözleri

Toplayan: İ. HAKKI AKAY

Betbaht olmayınca başta
Ne kuruda biter, ne yaştan!
Talihsizleri tasavvur eden bir sözdür,
Ziya Paşanın:
Bi betbaht olanın bağına bir katrası
düşmez
Yaran yerine dergiler yağsa semadan!
Sözünün benzeridir.

Bir ekmek dokuz aç;
Durma oradan kaç!

Fakrü sefaletten tığsındirmek için söy-
lenen bir nasihattir.

Bir içim suyun, yedi adım yolun hak-
kı var!

Görülen küçük eyilikler bile unutulma-
malıdır. Teşyilerde en aşağı yedi adım yü-
rümek sünnet ve aynı zamanda adettir.

Birdenbire gelen devletten hayır olmaz
Gayri tabii kazançlar süresizdir; eh-
liyetsiz mevki baki değildir. Makamında
kullanılır.

Bakkal ölülerin borcunu dirilere yükletir!
Muhtekir ve insafsız tacirlere fırlatıl-
an haklı bir hitaptır.

Ben yiyeyim, sen yime;
Ben iyiyim, sen kötü!

İşte bütün fenalıklar bundan çıkar. Ha-
yatta bazı kere tesadüf edilen en fena huy
kıskançlık!

Bugünkü tavuk yarınki kazdan iyidir.
Hayal peşinde dolaşmaktan tahzir yo-
lunda kullanılmaktadır.

Borçsuz çoban yoksul beyden eyidir.

Manası açıktır.

Borcun eyisi vermek,
Derdin eyisi ölmek!
Açık manâsile kullanılır.

Boş çuval ayakta durmaz
1 — Çıplak hayat yürümez. Binaen-
aleyh, insanlar zengin olmalıdır.
2 — Akılsız kafanın boş davuldan far-
kı yoktur, demektir.

Bol bol yiyen bel bel bakar
İstikbalini düşünmiyerek, iktisada ria-
yet etmiyerek yaşayan müsrüflerin akıbe-
tini gösteren bir meseldir.

Bin ölçüp bin biçmeli!
Tedbir ve ihtiyat ile hareket etmeli,
girmeden çıkmayı düşünmeli, plânsız yü-
rümeli demektir.

Bilerek yapan aldanmaz
Kör körüne iş yapanları tenkit eden
bir sözdür.

Büyüklik tanıya yaraşır.
Kibir ve azametten tahzire matufdur.

Büyüklerde söz bir olur.
Yani, büyükler sözlerinin eri olur ve
ağızlarından çıkanı unutmazlar demektir.

Büyükler yanında az söyle, tez kalk!
Çok söylemek hata doğurur, cehaleti
meydana çıkarır. Tez kalkmakta böyle bir
akibetten kurtulmak içindir.

Bilmediğin şeyi öğren!
«Mülâhazat hanesini açık bırak!» in
benzeridir.

Beyden gelen bey olur.
Asılzade azmaz Demektir.

Bir eve bir fes girmelidir.

Manâ açıktır, bir evde yalnız bir kumandan olur demektir.

C, Ç

Çiğnenen sakız çabuk çürür

Yalancının mumu yatsıyakadar yanar; iftiraların sürekli devamı sukutunu müstelsimdir. Demektir.

Çocuğun hatırı olmaz

Yaramazlık yapan çocuklar hakkında ebeveyne ve sayada bulunmak lâzımdır böyle olmazsa çocuk terbiyesiz yetişir.

Çekene dert çok!

Fakat hassasiyet ashabı biran dertsiz yaşayamaz. Demektir.

«Bir dert dildir olmak dil agâh!»

— H. Basri Çantay —

Bunu tasvir eder.

Çocukla fak kurma, ya fakın kaybolur ya, kuşun!

Çocuk akli ile hareket etme mazarratı mucib olur. Demektir.

Çingene ile güreşme, tayla yarış olmaz.

Herkes kendi emsalile haşır ve neşir olmalıdır. Madununa uyan ve onunla oğraşan küçülmüş olur, demektir.

Çağrılan yere gidilir.

Tabiri. Davete icabet gerektir.

Çürük iplikle kuyuya inilmez

Yani, yarım yamalak tedbirlerle iş yapılmaz. Demektir.

Çoban yedi koyuna gitti, oğlan yedi oyuna gitti.

1 — Öküz öldü, ortaklık ayrıldı

2 — Ölen öldü, iş bitti!
3 — At alan Üsküdarı geçti!
Mevkilerindedir.

Çalışırsan bağ, çalışmazsan dağ olur
Bağa ve bağcılığa verilmesi lâzımgelen önemi göstermektedir.

Çocuklar uyuya uyuya büyür
İhtiyarlar da uyuya uyuya ölür
Manâsı açık ve sarihdir.

Çapalıyan eşek değirmene gider.
Yani, yaramazlık edenler ceza görürler demektir.

Çocuklar oynamaktan, gençler işlemekten ihtiyarlarda söylemekten yorulmaz.
Manâsı açıktır.

Çoğu kocana, azı kızana gösterme
Kocadan habersiz yapılan masrafları evin erkeği gördüğü zaman neden bu kadar masraf yaptın, neden israf ettin diye söylenir. Çocukların da gözü doymaz; bu azdır. Daha ver diye ağlar durur. Binaenaleyh yapılacak işlerde tedbirin unutulmamasını tavsiye eden bir meseldir.

D

Delik büyük yama küçük
İhtiyaç çok ona sarfedecek esbap yok demektir.

Doluya koydum almadı boşa koydum dolmadı

Düşündüklerim derdime derman olmadı. Çaresiz kaldım. Demektir.

Deli gelir, hulu gelir [1]
Bu bir misafirhanedir ki her çeşit insan gelir. Demektir.

Deniz varken dere ne olur
1 — Erbabı kemalin yanında kıymetsizlerin ehemmiyeti olmaz

Deli Kartal

Münevver KAYMAKCI

Genç yere yuvarlandı. Ayşe bir hamlede atın üzerine sıçradı: Karanlıkların kucakladığı ölüm yolunda kayboldu gitti. Herkes donakalmıştı. Ayşe Bu kadar cesur muydu? Kızıl yola takılı kalan gözlerini kadırdılar. Kaplan göz kapaklarında bir saniye onun kahraman hayalini canlandırdılar. Ayşenin hayali ne tatlı bir rüya idi. Yuvarlanan gençler kalkdılar.

— Ne duruyorsunuz dedi. AYŞE ölümüne gidiyor. Atlayın atlarınız! Atlarına binen gençler birer nara attılar.

— AYŞE.. AYŞE.. Seninle biz ölümde dede beraberiz...

III

Gökte ay, yanan korunun duman bulutlariyle örtülü idi. Çifte atlı bir araba alevlerin aydınlattığı yolda ilerliyordu. Uzakta kuru yarıyor. Alevden diller rüzgârlara serilerek daldan dala uzanıyor, değdiği yerleri tutuşturuyordu. Arabanın içinden karanlıklar gibi siyahlara bürünmüş bir adam seslendi:

— Arabacı.. Dönemeci dönmeden, dur

— Hay hay aslanım!

Ve kırbaç her lâhsaşa kalkmak isteyen al atların doğun kalçalarında şakladı. Arabanın arkasından gelen atlılar üzen gilerini hayvanların karınlarına hızla vurarak uçmak istiyorlardı. Bunlar Deli Kartal çetesi kara kuş, Ayşeciği almağa geliyordu.. Araba durdu, Deli Kartal indi. Ve çevik sıçrayışlarla sağdaki kayalıklara tırmandı. Kayalıklar karanlıklar arasında eski devirlerin masallarında taş olan kırk haramiler gibi sessizdi o anda ay bulut dumanlarından kurtularak kayaların kucakındaki küçük gölü parlatıyordu. Kara Kuş keskin gözleriyle köy yolunu taradı. Yol ıssız, göl durgun, kuru gittikçe büyü-

yen alevle çıtırdıyarak yanıyordu. Bir an titredi ve iki keskin ışıltı çaldı. Atlılar atlarından indiler, kayalara tırmandılar. Kara Kuşun biraz gerisinde gizlendiler. Atlıların kışnemelerinden başka hiç bir ses yoktu. Kara Kuş hafif bir ışıltı çaldı. Karşısına kara bıyıklı bir adam dikildi? Onun geniş omuzlarına ellerini koydu ta gözlerinin içine baktı:

— Murat dedi. Gelirmi dersin?

Murat yanan koruyu göstererek:

— Gözlerinin önünde kuru böyle yandıkça mümkün mü kızı bırakmasınlar.

Vahşi içini çekti, gözleri köye daldı.

— Evet köylüler onu muhakkak bırakırlardı. Fakat Ayşe gelirmiydi? Gelse bile kolay kolay onun olurmuydu?

Onun bir çok kahramanlıklarını bilmiyor değildi. O, kanını Kafkaslar için akıtmış kahraman bir çavuşun kızıydı. Kara kışladan ta ovalara kadar at koşturur at üstünde kılıncı savurur, pala salları cirit atardı. Kaç yıl cirit oyunlarını gençleri kışkandırarak meharetle kazanmıştı. Hele attığı hançer hiç hedefini şaşmazdı. Bir gün bir meydana bir çok gençlerin gözleri önünde otuz adım ileriden uçmak isteyen bir kuşu, fırlattığı hançerle yere serivermişii. Kara Kuş bunları biliyordu. Ve bu kahraman kızı kolay kolay elde edeceğini zannetmiyordu.

— Murat! Ayşe çok mert kızdır gelir, fakat vuruşmaya gelir...

— Ne zarar vuruşuruz.

— Ne zarar, öyle korkuyorum!

— Niçin neden?

— Yoksa yiğitliğinden şüphelen mi var?

— Hayır! Fakat...

— Murat yolu gösterdi:

— Bir gelen var!

Vahşinin gözleri parladı. Döndü ve yola baktı. Bir gelen vardı. Ayın hafif aydınlığı yolun uzak ucunda beyaz buratılının kendilerine doğru geldiğini gördü.

Başını ileri doğru uzatarak bir daha baktı. Gelen atlı gittikçe yaklaşıyordu:

— Acaba Ayşemi ki? dedi. Fakkt Ayşenin yalnız gelmiyeceğini düşündü. Asebileşti ve oturdu. Yolcu yaklaştı, bir kadın olduğu anlaşıldı. Kara Kuş yerinden fırladı. Yoleunun kızıl maşlahını görünce hafif bir çığlık kopardı. (Ayşe) evet gelen Ayşeydi hemde tek bir başına! Deli Kartalın göz bebekleri titredi... Bir türlü inanamıyordu. Gördüğü rüya değil gördüğü Ayşeydi. Arabanın yanında durdu. Atından bir makine suretile Etrafını aradı; kayalıklar üstünde Kara Kuşu gördü oda kayalıklara tımandı. Ve haykırdı.

— Yiğitim, işte ben geldim... Bu söz doğru mu? Ormanların Deli Kuşunu yerinde mihlayıvermişti. Bir adım atmadı, bir söz söyleyemedi. Atlılar şaşırdılar.. Acaba, dağların bu taş yürekli vahşisine ne ne olmuştu? Ayşe omuzlarını açtı, kızıl maşlahını yere attı Rüzgarların dağıttığı saçları çıplak göğsüne ser pil di.. Ve ayın ışığında bu kadın vücudu mermer bir sütun gibi ürperdi.. Vahşinin deli damarlarındaki kan alevlenmişti. Ayşe tekrar haykırdı:

— Arslanım çabuk buradan kaçalım. Gençler arkadan geliyorlar.. DELİ KARTAL herşeyden evvel kolaylıkla pençesine düşen bu kahraman kızın ürperen vücudunu kolları arasına almak istiyordu, vahşi homurtularla üzerine atıldı.. Fakat Uzaktan gelen gençlerin naraları duyuldu Aysecik bir kere gölün pırıldıyan sularına, bir kerede Deli Kartalın ürperen, korkunç gözlerine baktı. Çevik bir sıçrayışla vahşiye doğru atıldı ve lâhzada belinden hançerini çekti. Bu çelik parçası havada

çok parlak bir kavis çizdikten sonra Deli Kartalın tüğlü bağına gömüldü. Atlılar gördükleri korkulu rüyanın tesirinden kurtulmadan Ayşe dik kayalıklardan kendini göle fırlatıverdi.. Gelen atlılar, Deli Kartalın Ayşenin kızıl meşlahı, Ayşeyi de gölün neşeli şırıltıları, parıldıyan suları üstünde ölmüş buldular.

— Babalar... Söyleyiniz gençlere çekilen palalarını kınına koysunlar. Bu mesele kan dökülmeden halledilecektir.

Başları önde düşünen ihtiyarlar bu sözle canlandılar. Gözler döğruldu başlar kalktı, gözler Ayşeye döndü. Hep birben — Nasıl dediler.

O; oturtuğu postundan bir ok gibi fırladı Odanın ortasında dikilerek:

— Nasıl mı? onunla ben çarpışacağım. Muhtar:

— Sen kadınsın Ayşe!

— Kadınım fakat Türküm.

— Gençler köyde dururken kadın savaşa gitmez.

— Kadına kadın gider.

İhtiyarlar daha çok canlandılar. Gözlerini Ayşenin gözlerine diktiler Bu kız neler söylüyordu? Karşısında ormanları, doğları bütün cıvar köylere dar edenin müthiş bir haydutun, Deli Kartalın olduğunu bilmiyor muydu?

— Ağalar, Deli Kartal bence bir kadından çok daha aşağıdır. Mert olan erkek sevdiğini mertçe ister öyle kaçarır. Fakat, sevdiğini almak için koruyu yakan, köyü yakmak isteyen, söyleyin sizce erkektir?

Gençler fısıldaştılar.. Bir ihtiyar:

— Yalnız bırakmayız dedi. O, haykırarak:

— Kendi namusumu kurtarmak için kendim ve yalnız gitmeliyim!

— Olmaz gençlerde beraber gelecekler!

— Hayır istemem yalnız boğuşacağım! Dışarıdan geçer bağırıldılar:

— Kaçıyorsun Ayşe! Sen onu seviyorsun.

— Evet kaçıyorum!..

İhtiyarlar hiddetlenmişti. O, tıpkı ortaya fırladığı gibi yine birden fırladı

Savaştepe Ve Yağcılar Mânileri

Öğretmen: MUSTAFA SALMAN

Güp içinde bulgurum,
Çatık kaşa vurgunum.
At döşeği güze/ yar,
Dün akşamdan yorgunum.

Gökte yıldız ellidir,
Elliside bellidir.
Sevda çeken kızların,
Gözlerinden bellidir.

Gidin bulutlar gidin,
Yarime selâm edin.
Yarim dalgın uykuda,
Uykusun haram edin.

Güp içinde cevizim,
Hazırlandı çehizim.
Alacaksın al beni,
Küle döndü benizim.

Gövercin uçuverdi,
Kanadın açıverdi.
Gidi deyyusun kızı,
Sarıldı kaçıverdi,

Cidene bak gidene,
Gül sarılmış dikene.
Mevlâm sabırlık versin,
Gizli sevda çekene.

Güller aldım budaktan,
Gelin öptüm dudaktan.
Ne hayirli günler imiş,
Yari gördüm sabahtan.

Geline bak geline,
Kına yakmış eline.
Vargit gelin evine,
Sararım ince beline

Güvercin aleylendi,
Tepsiler kaleylendi.
Kayırmadık fidan boylum,
İşlerimiz koleylendi.

Gökte yıldız yüz atmış,
Yarim uykuya yatmış.
Uyku değil meramı,
Sevda onu bunaltmış.

Gelinin adı Meğrem,
Çaltıya soktum diğren.
Nazlı yardan selâm gelmiş,
Cevabına ne verem.

Gidin bulutlar gidin,
Yarime selâm edin,
Yarim dalgın uygudasa,
Elleşmen geri gedin.

Gelme yarım döndürün,
Cigarayı söndürün.
Bu köylerde durursam,
Çok düşmanlar öldürün.

Göğden durnalar geçti,
Kanadını ters açtı.
Gelir söyler bene,
Benim teptilim şaştı.

Günüş yüzüm var benim,
Parmağıma dar benim.
Şu köylerin içlerinde,
Fidan boylu yarbenim.

Gece geçtim hayattan,
Çizme çıkamaz ayaktan.
Gel sarılam gâvur gelin,
Pek mi korkuyon dayaktan.

Gökte yıldız yüz direm,
Kaştır gözü süzdüren.
Sen değilmin gâvur gelin,
Beni deli gezdiren.

Gökte yıldız yüz atmış,
Mevlâm neler yaratmış.
Anası çerden çöpten,
Kızını arslan yaratmış.

Gediyom, gidemiyom,
Yolu terk edemiyom.
Orta boylu nazlı yarı,
Bırakıp gidemiyom.

Gece geçtim tarladan,
Altın seni parlatan.
Sen değilmin a sürmelim,
Beni deli söyleten.

Gökte yıldız ellidir,
Melik ucu tellidir.
Ayşe senin sevilerin,
Bakışından bellidir.

Gökte yıldız yüz kaldı.
Tel kırıldı saz kaldı.
Merak etme güzel yarım,
Sarılmamız az kaldı.

Göklerde yıldız gibi,
Sarkası var buz gibi.
Akız senin sevilerin,
Bahçede nergiz gibi.

Güp içinde bulgurum,
Çatık kaşa vurgunum.
Eller ne derse desin,
Ben yarime uygunum.

Küçük guş üzümü,
Şimdi gördüm yüzünü.
Alcan dedin a sürmelim,
Kanmadın mı sözümü.

Gök yüzünde böcekler,
Elma atsan yicekler.
İstemedim oğlana.
Beni zorla verecekler.

Güvercin uçuverdi.
Kanadın açiverdi.
Eloğlu değil mi?
Baktıda geçiverdi.

Gökte uçan akbaba,
Kanadı yaba yaba.
Kız oğlanı severse,
Ne yapar ana baba.

Garanfili budama,
Sefa geldin odama.
Eğer beni alacaksan,
Dünür yolla babama.

Garanfilsin sarkarsın,
Açılmağa korkarsın.
Ben sene varırım emme,
Yabancısin kaçarsın.

Gök yüzünde kerkenek,
Kanadı benek benek.
Beni yardan ayıran,
Takınsın kara elek.

Gökte yıldız ellidir,
Ellisinde bellidir.
Benim alacağım kız,
Giresonda bellidir.

Giresunun kavakları,
Tellidir yaprakları.
Merakları dağıtır,
Yarimin yanakları.

Götme güzel döndürün.
Ateşini söndürün.
Sen buradan gidersen,
Ben kendimi öldürün.

Evimizin Neşrettiği

KİTAPLAR

- 1) — Halkevimizin sekiz aylık çalışması
- 2) — Köy kitabı
- 3) — Öz Türkçe adlar.
- 4) — Çepniler,
- 5) — Halk inanmaları,
- 6) — Özel görenek ve inanmalar,
- 7) — Atalar Sözü
- 8) — Bağcılık,
- 9) — Verem,
- 10) — Yusuf Fakih,
- 11) — Yurdum için,
- 12) — Balıkesir Coğrafyası,
- 13) — Konferanslar
- 14) — 17,18 inci asırlarda Balıkesir şehir hayatı,
- 16) — Köylü Ormandan nasıl faydalanır,
- 17) — 19 Mayıs,
- 19 — Öz Ses ve Zevk kaynaklarımız.
- 20) — Balıkesir ve civarında Yürük ve Türkmenler
- 22) — Türkiyede Su ve Ağaç meselesi

ÇIKMAKTA OLANLAR

- 15) — Vesikalar
- 18 — Yağcılar ve Savaş-tepe mânileri.

Sus Uyanmasın

Son zamanlarda eserleri etrafında büyük bir okuyucu kütlesi tophyan Mükrem Kâmil Sunun Yarım Ay mecmuasında tefrika edilen SUS UYANMASIN adlı romanı kitap halinde çıktı. Eserde temiz ve içli duygular, istirap ve feragat vardır. Kadın kalbini sürükleyen bir üslûpla tahlil eden arkadaşımızın bu değerli romanını bütün okuyucularımıza hararetle tavsiye ederiz.

